

A MAGYAR KÖZTÁRSASÁG NEVÉBEN !

A Fővárosi Bíróság a dr. Buzai László ügyvéd által képviselt **Euromobilien Hungary Pénzügyi Szolgáltató Kft.** (Budapest) felperesnek a dr. László Ildikó Katalin ügyvéd által képviselt **Gazdasági Versenyhivatal** (Budapest) alperes ellen **versenyügyben hozott közigazgatási határozat bírósági felülvizsgálata** iránt indított perében meghozta az alábbi

Í T É L E T E T :

A bíróság felperes keresetét **e l u t a s í t j a .**

Kötelei a bíróság felperest, hogy az illetékes adóhatóság külön felhívására utólag fizessen meg 27,000.-Ft (azaz Huszonhétezer forint) eljárási illetéket.

Kötelezi a bíróság felperest, hogy 15 napon belül fizessen meg alperesnek 10.000,-Ft (azaz Tízezer forint) perköltséget.

Az ítélet ellen a kézhezvételtől számított 15 napon belül a Fővárosi Bíróságnál 3 példányban előterjesztett, a Fővárosi ítélőtáblához címzett fellebbezéssel lehet élni.

I N D O K O L Á S :

A perben bíróság a következő tényállást állapította meg:

Alperes versenyfelügyeleti eljárást indított annak kivizsgálására felperes ellen, hogy felperes megsértette-e a 2008. évi XLVII. tv. rendelkezéseit a fogyasztók részére a fogyasztói csoportok lényeges tulajdonságaival kapcsolatos kereskedelmi kommunikációban adott tájékoztatásaival.

A vizsgálattal érintett időszakban felperes kisebb, a lényeges tartalmat nem érintő szövegeltéréssel az alábbi szövegű reklámokat tette közzé a nyomtatott sajtóban, így a Blikk, a Bors, a Metropol, a Helyi téma, a Napi ár és a Nemzeti Sport c. lapokban:

*„Pénzügyi gondja van? Megoldjuk! Ha BAR-listás Ha nyugdíjas Ha elutasították a bankok **AKCIÓ!** 1.000.000 Ft, azaz 1 db egymillió forint KAMATMENTES vásárlói jog a november 30-ig regisztráltak között 1.000.000 Ft 5.555 Ft/hó-tól 2.000.000 Ft 1.100 Ft/hó-tól 10.000.000 Ft 55.555 Ft/hó-tól A Megoldás Kulcsa Fogyasztói csoport rendszer, már 20 éve Magyarországon A hirdetés tájékoztató jellegű"*

„ Mi nem vagyunk bank nem adunk hitelt nálunk nincs THM- EBKM nálunk nincs árfolyamváltozás nálunk nincs rejtett költség AMIT MI KÍNÁLUNK 1.000.000 Ft 8.700 Ft/hó 2.500.000 Ft 21.750 Ft/hó 5.000.000 Ft 43.500 Ft/hó 10.000,000 Ft 87.000 Ft/hó Fogyasztói csoportok nyugdíjasoknak, BAR-listásoknak is Hirdetésünk nem teljes körű, további információ "

„AKCIÓ! 1.000.000 Ft, azaz 1 db egymillió forint KAMATMENTES vásárlói jog a november 30-ig regisztráltak között 1.000.000 Ft 5.555 Ft/hó-tól 2.000.000 Ft 11.100 Ft/hó-tól 10.000.000 Ft 55.555 Ft/ hó-tól Pénzügyi gondja van? Megoldjuk! Nincs: kamat Nincs: árfolyamkockázat Van: alacsony, átlátható költségszint Van: fix törlesztés Fogyasztói csoport rendszer, már 20 éve Magyarországon"

„AKCIÓ! 1.000.000 Ft, azaz 1 db egymillió forint KAMATMENTES vásárlói jog a november 30-ig regisztráltak között 1.000.000 Ft 5.555 Ft/hó-tól 2.000.000 Ft 11.100 Ft/hó-tól 10.000.000 Ft 55.555 Ft/ hó-tól Pénzügyi gondja van? Megoldjuk! Ha BAR-listás Ha nyugdíjas Ha elutasították a bankok A Megoldás Kulcsa Fogyasztói csoport rendszer, már 20 éve Magyarországon"

„AKCIÓ! 1.000. 000 Ft, azaz 1 x egymillió forint KAMATMENTES vásárlói jog a november 30-ig regisztráltak között 1.000. 000 Ft 5.555 Ft/hó-tól 2.000.000 Ft 11.100 Ft/hó-tól 10.000.000 Ft 55.555 Ft/hó-tól Pénzügyi gondja van? Megoldjuk! Ha BAR-listás Ha nyugdíjas Ha elutasították a bankok A Megoldás Kulcsa Fogyasztói csoport rendszer, már 20 éve Magyarországon. A hirdetés tájékoztató jellegű"

„1.000.000 Ft 5.555 Ft/hó-tól 2.000.000 Ft 11.100 Ft/hó-tól 10.000.000 Ft 55.555 Ft/ hó-tól Pénzügyi gondja van? Megoldjuk! Nincs: kamat Nincs: árfolyamkockázat Van: alacsony, átlátható költségszint Van: Fix törlesztés Fogyasztói csoport rendszer, már 20 éve Magyarországon A hirdetés tájékoztató jellegű. Nem bankhitel. "

Az eljárás lefolytatását követően alperes a 2010. szeptember 21-én kelt, Vj/018-038/2010. sz. határozatával megállapította, hogy felperes 2009. november és 2010. májusa között a fogyasztói csoportokkal kapcsolatos, a nyomtatott sajtóban megjelent reklámjaival fogyasztókkal szembeni tisztességtelen kereskedelmi gyakorlatot folytatott.

A Versenytanács ezért a határozat kézhezvételétől számított 5 munkanap elteltével megtiltotta felperesnek az általa szervezett fogyasztói csoportokkal kapcsolatos, a nyomtatott sajtóban 2010. május 31. előtt megjelentetett kereskedelmi kommunikációk alkalmazásával megvalósuló magatartás további folytatását, kötelezte továbbá felperest 900.000,-Ft bírság megfizetésére.

A határozat indokolása hivatkozott korábbi, a Versenytanács által hozott hasonló ügyekben hozott döntésekre, illetve az ezzel kapcsolatos bírósági ítéletekre, illetve hivatkozott alperes arra, hogy a fogyasztó részére kínált összeg mértékére, a futamidőre és a havi törlesztőrészletre, továbbá egyes esetekben a fix törlesztésre utaló reklám elolvasásakor a fogyasztó az azokban használt kifejezéseknek a mindennapi életben elfogadott általános jelentése alapján a reklám összehatása eredményeként arra a következtetésekre juthatott, hogy a reklámozott szolgáltatás igénybevétele esetén fogyasztó azonnal hozzájuthat az általa igényelt összeghez, melyet ezt követően havonkénti törlesztéssel fizet vissza. A reklámok alapján a fogyasztóban fel sem merülhetett, hogy a kívánt dologhoz sorsolás útján, vagy előtörlesztés vállalással a szerencseelem által befolyásoltan, esetleg 5-15 év elteltével juthat csak hozzá, és ahhoz a tagok befizetéseire van szükség, egy olyan belső hitelezésre, amely más oldalról azt eredményezi, hogy miközben a reklámok hitelt, azonnali pénzzutási lehetőséget kínálnak, a fogyasztó olyan sajátos, akár 15 évig tartó előtakarékoskodásra kényszerül, amely után nem illeti meg a kamat.

A jogsértés megállapítását követően alperes az eset összes körülményeit mérlegelve döntött a jogkövetkezmenyről.

A határozat ellen felperes kereseti kérelmet terjesztett elő, amelyben kérte a határozat hatályon kívül helyezését.

A keresetlevél indokolása szerint nem várható el egy vállalkozástól, hogy a teljes általános szerződési feltételeit hirdetéseiben 5 oldalon keresztül feltüntesse, hiszen ez az ésszerű gazdálkodás követelményeivel ellentétes lenne, illetve nem várható el az sem, hogy a reklám a negatív körülmények kihangsúlyozásával elriassza a fogyasztókat.

Felperes szerint a kifogásolt reklámok teljes mértékben megfeleltek a hiteles és pontos tájékoztatásnak, azokból megismerhető volt a konstrukció összes lényeges sajátossága. Felperes kifogásolta, hogy alperes nem határozta meg részletesen a szerinte helyes kereskedelmi kommunikáció tartalmát.

Alperes a kereset elutasítását kérte, arra hivatkozva, hogy a határozat megalapozott és jogszerű.

A kereset **nem alapos.**

Az **Fttv. 2. § a)** pontja szerint fogyasztó az önálló foglalkozásán és gazdasági tevékenységén kívül eső célok érdekében eljáró természetes személy;

A **c)** pont alapján a törvény alkalmazásában áru minden birtokba vehető forgalomképes ingó dolog - ideértve a pénzt, az értékpapírt és a pénzügyi eszközt, valamint a dolog módjára hasznosítható természeti erőket - (a továbbiakban együtt: termék), az ingatlan, a szolgáltatás, továbbá a vagyoni értékű jog,

A d) pont értelmében a kereskedelmi gyakorlat a vállalkozásnak, illetve a vállalkozás érdekében vagy javára eljáró személynek az áru fogyasztók részére történő értékesítésével, szolgáltatásával vagy eladásösztönzésével közvetlen kapcsolatban álló magatartása, tevékenysége, mulasztása, reklámja, marketingtevékenységek vagy egyéb kereskedelmi kommunikációja,

A h) pont alapján az ügyleti döntés a fogyasztó arra vonatkozó döntése, hogy kössön-e, illetve hogyan és milyen feltételek mellett kössön szerződést, továbbá hogy gyakorolja-e valamely jogát az áruval kapcsolatban.

Az **Fttv. 3. § (1) bekezdése** alapján tilos a tisztességtelen kereskedelmi gyakorlat.

A (3) bekezdés alapján a (2) bekezdés értelmében tisztességtelen különösen az a kereskedelmi gyakorlat, amely megtévesztő (6. § és 7. §) vagy agresszív (8. §).

Az **Fttv. 4. § (1) bekezdése** értelmében a kereskedelmi gyakorlat megítélése során az olyan fogyasztó magatartását kell alapul venni, aki ésszerűen tájékozottan, az adott helyzetben általában elvárható figyelmességgel és körültekintéssel jár el, figyelembe véve az adott kereskedelmi gyakorlat illetve áru nyelvi, kulturális és szociális vonatkozásait is. Ha a kereskedelmi gyakorlat a fogyasztók egy meghatározott csoportjára irányul, az adott csoport tagjaira általánosan jellemző magatartást kell figyelembe venni.

Ugyanezen szakasz (2) bekezdése szerint ha a kereskedelmi gyakorlat csak a fogyasztóknak egy, az adott gyakorlat vagy az annak alapjául szolgáló áru vonatkozásában koruk, hiszékenységük, szellemi vagy fizikai fogyatkozásuk miatt különösen kiszolgáltatott, egyértelműen azonosítható csoportja magatartásának torzítására alkalmas, és ez a kereskedelmi gyakorlat megvalósítója által ésszerűen előre látható, a gyakorlatot az érintett csoport tagjaira általánosan jellemző magatartás szempontjából kell értékelni.

Az **Fttv. 6. § (1) bekezdése** szerint megtévesztő az a kereskedelmi gyakorlat, amely valótlan információt tartalmaz, vagy valós tény - figyelemmel megjelenésének valamennyi körülményére olyan módon jelenít meg, hogy megtéveszti vagy alkalmas arra, hogy megtéveszse a fogyasztót az alábbiak közül egy vagy több tényező tekintetében és ezáltal a fogyasztót olyan ügyleti döntés meghozatalára készíti, amelyet egyébként nem hozott volna meg, vagy erre alkalmas:

a) az áru létezése, természete, figyelembe véve a termékmegnevezésére vonatkozó jogszabályi előírásokat is,

b) az áru lényeges jellemzői, így különösen ba) kivitelezése, összetétele, műszaki jellemzői, tartozékai, bb) mennyisége, bc) származási helye, eredete, bd) előállításának vagy szolgáltatásának módja és időpontja, be) beszerezhetősége, szállítása, bf) alkalmazása, a használatához, fenntartásához szükséges ismeretek, bg) az adott célra való alkalmassága, a használatától várható eredmények, előnyei, bh) veszélyessége, kockázatai, bi) környezeti hatásai, bj) az egészségre gyakorolt hatása, vagy bk) tesztelése, ellenőrzöttsége vagy annak eredménye,

c) az áru ára, illetve díja, az ár, illetve díj megállapításának módja, különleges árkedvezmény vagy árelőny megléte.

Az **Fttv. 9. § (1) bekezdése** értelmében a tisztességtelen kereskedelmi gyakorlat tilalmának megsértéséért felel az a vállalkozás, amelynek a kereskedelmi gyakorlattal érintett áru értékesítése, eladásának ösztönzése közvetlenül érdekében áll.

A (2) bekezdés alapján az (1) bekezdés szerinti vállalkozás felel akkor is, ha a kereskedelmi gyakorlatot szerződés alapján más személy valósítja meg a vállalkozás érdekében vagy javára. A (3) bekezdés szerint a (2) bekezdéstől eltérően, a kereskedelmi kommunikáció megjelenítési módjával összefüggő okból eredő jogsértésért az is felel, aki a kereskedelmi kommunikációt az arra alkalmas eszközök segítségével megismerhetővé teszi, valamint aki önálló gazdasági tevékenysége körében a kereskedelmi kommunikációt megalkotja vagy ezzel összefüggésben egyéb szolgáltatást nyújt, kivéve, ha a jogsértés az (1) bekezdés szerinti vállalkozás utasításának végrehajtásából ered. Az ilyen jogsértő kereskedelmi gyakorlattal okozott kárért e személyek az (1) bekezdés szerinti vállalkozással egyetemlegesen felelnek.

A **Tpvt 77. § (1) bekezdésének d) és f) pontja** alapján az eljáró versenytanács határozatában d) megállapíthatja a magatartás törvénybe ütközését, f) megtilthatja a törvény rendelkezéseibe ütköző magatartás további folytatását.

Az eljáró versenytanács a **Tpvt 78. § (1) bekezdése** értelmében bírságot szabhat ki azzal szemben, aki a Tpvt., illetve az Fttv. rendelkezéseit megsérti. A bírság összege legfeljebb a vállalkozás, illetve annak - a határozatban azonosított - vállalkozáscsoportnak a jogsértést megállapító határozat meghozatalát megelőző üzleti évben elért nettó árbevételének tíz százaléka lehet, amelynek a bírsággal sújtott vállalkozás a tagja.

A **(2) bekezdés** szerint ha az (1) bekezdés szerinti vállalkozásoknak, illetve vállalkozáscsoportnak a jogsértést megállapító határozat meghozatalát megelőző üzleti évben elért nettó árbevételéről nem áll rendelkezésre hitelesnek tekinthető információ, a bírság maximumának meghatározásakor az utolsó hitelesen lezárt üzleti év árbevétele az irányadó.

A **(3) bekezdés** rögzíti, hogy a bírság összegét az eset összes körülményeire - így különösen a jogsérelem súlyára, a jogsértő állapot időtartamára, a jogsértéssel elért előnyre, a jogsértő felek piaci helyzetére, a magatartás felróhatóságára, az eljárást segítő együttműködő magatartására, a törvénybe ütköző magatartás ismételt tanúsítására - tekintettel kell meghatározni. A jogsérelem súlyát különösen a gazdasági verseny veszélyeztetettségének foka, a fogyasztók, üzletfelek érdekei sérelmének köre, kiterjedtsége alapozhatja meg.

Helytállóan hivatkozott alperes arra, hogy a fenti jogi szabályozás azt a kötelezettséget rója a vállalkozásokra, hogy az adott szolgáltatás kereskedelmi kommunikációja igaz, pontos és valóságos legyen. Minden, a szolgáltatás igénybevétele szempontjából lényeges információt a reklámnak tartalmaznia kell. Nem mentesíti e körben a tájékoztatás megfelelőségének kötelezettsége alól azon körülmény sem a reklámozót, hogy a fogyasztó esetleg később valamilyen módon és formában hozzájuthat a teljes körű információkhoz.

A felperesi reklámozással érintett csoportok tagjai, miután pénzügyi szolgáltatásokról van szó és nem egy esetben már a pénzintézeti hitelektől elzárt fogyasztók a címzettek, különösen érzékeny és fogékony csoportot alkotnak, akik értelemszerűen minden olyan lehetőség iránt érdeklődnek, amely alkalmas igényeik kielégítésére.

A BAR listán szereplők, a nyugdíjasok - a kifogásolt reklámok kiemelten megcélzott fogyasztói köre - tipikusan olyan emberek, akiknek piaci helyzete, pénzügyi lehetőségei az átlagosnál jóval kedvezőtlenebbek.

Nem tekinthető az ő szempontjukból köztudomású ténynek az, hogy mi is a fogyasztói csoportok konstrukciójának lényege.

E körben nem tájékoztat vagy orientál megfelelően a „nem vagyunk bank” vagy a „nem hitel” hivatkozás sem, miután egy nemleges tulajdonság kihangsúlyozásával ebben az esetben nem válik egyértelművé és az üzenet részévé az elhallgatott körülmény (ti. az esetleg rendkívül hosszú, a teljesítést megelőző futamidő, illetve a szerencseelem szerepe).

Ilyen esetben a hitelesség és a pontosság kiemelkedő szerepet kap, miután a reklám címzettjei az átlagos fogyasztótól eltérően hátrányosabb helyzetben vannak, hiszen a hitelintézetek banki szolgáltatásaiban már nem részesülhetnek, így helyzetük jóval kiszolgáltatottabb.

Éppen ezért rendkívül lényeges azon körülmény, hogy a fogyasztók adott esetben valóban csak évek - 5-10-15 év - múlva juthatnak hozzá az adott pénzügyi összeghez, ami körülmény pedig az egyik leglényegesebb jellemzője az adott konstrukciónak.

A szerencseelem léte pedig egyáltalán nem került kihangsúlyozásra a kommunikációk során. Pontosabban abban rejlik a megtévesztés egyik releváns eleme a felperesi kommunikációknak, hogy egy olyan hosszú, éveken keresztül teljesítendő rendszeres fizetési kötelezettséghez köti a beígért teljesítést, amely anyagi teher pontosan az előbb említett hátrányos helyzetben lévő fogyasztói kör számára, nem vagy csak rendkívüli nehézségek árán teljesíthető.

Helytállóan hivatkozott alperes arra is, hogy az információs folyamatban a reklámozás minden elemének korrektnek jogszabályoknak megfelelőnek kell lennie.

A reklám célja nem csupán az információ átadása, hanem ezen túlmenően egy adott termék igénybevételére vonatkozó vásárlási hajlandóság növelése, vagyis a fogyasztók szerződési akaratának kialakítása. A reklám által felkeltett érdeklődés szükségképpen és értelemszerűen a legtöbb gazdasági folyamat (ügylet) lényeges előmozdítója.

Nem várható el e körben, még a tájékozott fogyasztótól sem, hogy automatikusan, a reklám minden egyes állításának részletesen és alaposan utána járjon, hiszen a tájékoztatási kötelezettség a reklámozót terheli.

A felperesi logikát követve gyakorlatilag a reklámokban bármit el lehetne hallgatni, azzal a kimentéssel, hogy utólag a fogyasztó majd úgyis hozzájuthat minden egyéb fontos információhoz. A figyelemfelkeltés rendkívül lényeges mozzanat.

Felperes csak állította a keresetlevelében, hogy megfelelő és jogszerű volt a reklámozás, de e körben semmiféle egyéb bizonyítékot nem terjesztett elő. E körben nem bizonyíték felperes vélekedése.

Alátámasztja az alperesi határozat megalapozottságát azon körülmény, hogy a felperesi konstrukciók esetében a kizárt, illetve a szerződést felmondó tagok száma igen magas volt, a szerződéses pozíciókhoz, valamint a belépő tagok számához képest is. A kizártak, illetve a felmondással, elállással élők magas aránya szintén utal a tájékoztatási folyamat hiányosságaira, illetve megtévesztő jellegére.

Nem volt helytálló felperes hivatkozása arra, hogy nem lehet a negatív körülmények kihangsúlyozásával elriasztani a fogyasztókat.

A teljes körű, objektív, jogszerű tájékoztatásnak minden releváns tényre, körülményre, következményre ki kell terjednie.

Ha van az adott termék vagy szolgáltatás vonatkozásában releváns, ám negatív körülmény, az nem hallgatható el.

A nyomtatott médiában megjelenő reklámnak már csak azért is objektívnek, korrektnek és minden lényeges körülményre kiterjedőnek kell lennie, mert ez az a kommunikáció, ami egzakt módon ellenőrizhető.

Az, hogy utólag a fogyasztó részére - aki esetleg pontosan a nyomtatott média reklámja alapján keresi fel felperest - milyen magyarázat, érvelés, rábírás hangzik el, nehezen vagy nem ellenőrizhető.

Felperes állításával szemben nincs olyan kötelezettsége alperesnek, hogy előírásként meghatározza, megszabja a piaci szereplők számára az általuk alkalmazandó kereskedelmi kommunikáció tartalmát és formáját. Ez a piaci szereplők versenyjogi szabadsága körébe tartozó kérdés, amibe érthető módon alperes nem avatkozhat be, különös tekintettel arra, hogy a kereskedelmi kommunikációk és kommunikációs technikák sokszínűsége, az egyes piacok eltérő jellemzői ezt nem is tennék lehetővé.

A mérlegelési jogkörben hozott közigazgatási határozat akkor tekintendő jogszerűnek, ha a közigazgatási szerv a tényállást kellő mértékben feltárta, az eljárási szabályokat betartotta, a mérlegelés szempontjai megállapíthatóak, és a határozat indokolásából a bizonyítékok mérlegelésének okszerűsége kitűnik.

A jogsértés megállapítását követően alperes megfelelő módon figyelembe vette az enyhítő és a súlyosbító körülményeket, a jogkövetkezmény meghatározására vonatkozó szempontokat és következtetéseket a határozat 39- 43. pontja megfelelő módon és formában tartalmazza.

Mindezek alapján a bíróság megállapította, hogy alperes a tényállást a megfelelő módon és a szükséges mértékben feltárta, majd annak alapján okszerű következtetések révén megalapozott és jogszerű döntést hozott.

Az illetékre és a perköltségre vonatkozó rendelkezés a **Pp. 78. § (1) bekezdésén**, az **1990. évi XCIII. tv. 39. § (3) b) pontján**, a **42. § (1) a) pontján**, illetve a **32/2003. (VIII. 22.) IM rendelet 3. §-án** alapul.

Budapest, **2011. szeptember hó 14. napján.**

dr. Mohay György s.k.
bíró